

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
In străinătate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Pleacă școlarii

Suntem la sfârșitul unui an școlar. Se simte aceasta la Blaj mai mult poate ca ori undă. In orășelul nostru, între zidurile cărui se adăpostesc peste an atâția elevi cât jumătate numărul locuitorilor, nu e de mirare că se face o adevărată mișcare atunci când ei pleacă. Unii au plecat zilele trecute, o parte, alții vor pleca la sfârșitul acestei săptămâni.

Gândul își fuge cu ei, vrând nevrând, în lumea în care se duc. Cel mai mulți pleacă la satele împrăștiate pe întinsul Ardealului, pe văle râurilor, la subsuori de dealuri sau la poalele munților. Credem că mulți dintre cetitorii gazetei noastre, citind aceste șire, își așteaptă odrasla. Foarte dela Blaj, poate din altă parte. Pentru cei cari așteaptă și pentru cei așteptați, impletim aceste câteva cuvinte.

Vieața școlărească prin însuși felul ei de a fi e ruptă în două. Timpul de școală și vacanțele. Aceste părți trebuie să meargă mână în mână, ce-ai clădit într-o parte trebuie să întărească în cealaltă. Vacanța e timp de odihnă. In timpul ei trebuie să-ți câștigi puteri noi, de muncă pentru anul viitor. Asta însă nu înseamnă că-i timp de pierdut. Școlarii, ajunși în satele lor, au altceva mai bun de făcut decât seara la lună să cânte ultimele romanțe învățate la oraș, iar dimineața să doarmă pentru timpul petrecut privind la stele.

Era la Blaj, înainte vreme, un frumos obicei, care datorită împrejurărilor nu mai este. Elevii aveau ore regulate de cânt, în decursul cărora învățau cântările bisericesti. Ajunși acasă, în duminică și sărbători erau cei dinții în strana cantorală, mulțumind Cerului în glasuri învățate la Blaj. S'o știe aceasta elevii de azi și să n'o uite. Ei sunt rupți din vieața satelor și trimiși la școlile dela oraș ca să-și lumineze mințile. Aceasta însă nu trebuie să-i îndepărteze de sufletul celor din sânul cărora s'au ridicat. Or, sufletul celor dintre cari au ieșit e format la umbra crucii, din lumina icoanelor și în fața altarului. Și sufletul acesta așa trebuie ținut pe drumul acesta trebuie îndalțat, dacă dorim vremuri mai bune.

Școlarii trebuie apoi să fie ajutor părinților. E o mândrie pentru ei să poarte coasa și sapa alături de părinți și de frații mai mari, și nu ceva umilitor cum se crede în unele părți. De pe urma sapei și plugului trăesc cei mai mulți locuitori ai țării, de pe urma lor trăesc la școli înalte dela oraș mulți dintre școlarii.

Impletii deci munca voastră de peste săptămână din ogorul părinților cu ascultarea sf. slujbe din ziua duminicii, și la toamnă când veți veni înapoi la școală — veți aduce multe puteri noi cu voi, iar neamului îi pregătiți astfel pentru ziua de mâine un viitor mai strălucit.

Sănătatea copiilor

Puneți mare preț pe ea, căci e vorba de viitorul neamului

La începutul acestei săptămâni am fost de față la un examen de sfârșit de an. Era la o școală primară dintr'o comună învecinată. Și era multă lume. Toți elevii școlii strânsi într'o singură sală, apoi părinți și frați mai mari sau mai mici. Stăruie acest obicei pe satele noastre din vremurile trecute, din vremuri de grea urgie pentru neam. Toate nădejdele de mai bine de atunci erau strânse în jurul bisericii și a școlii, și de aceea examenul de sfârșit de an, când părinții își vedeau copiii rupând cărări în drumul întelenit al minții, era o adevărată sărbătoare pentru ei.

Ziua examenului amintit era o zi dogoritoare. Soarele ardea cu arșiță de trozneau fricelele dela rădăcina spicului de grâu. In căldura cea mare, un elev mititel, poate dintr'a întâia, și-a făcut loc prin mulțime, spre un colț al sălii. L-am urmărit să văd ce vrea, și am văzut ce mai bine ar fi fost să nu fi văzut. Elevului îi era sete. In colțul sălii era o găleată plină cu apă, dar pahare nu erau. A ingenunchiat atunci copilul în fața găleții, și-a băgat capul și a sorbit cu sete, așa cum fac și vițeii și mânjii în troaca dela fântâna comună. Și după el au venit alții și alții. Fiecare a lăsat sau a putut să lase câte ceva în găleata comună. Și foarte ușor s'ar fi putut să lase germele unei boli. Era destul să-l lase unul ca să se îmbolnăvească toți ceilalți.

Mi-am reamintit atunci o altă întâmplare, petrecută la aceeași școală, vre-un an mai înainte. A venit medicul de circumscripție, chipurile la inspecție. A sosit după masă, cam târziu, așa că elevii erau plecați acasă. A intrat în locuința directorului și în grabă mare, căci îl aștepta trăsura la poartă, a făcut următoarea inspecție. A cerut un registru în care erau anumite rubrici de completat asupra stării localului, curățeniei, sănătății elevilor, și-mi amintesc precis, o rubrică pentru apa de beut. Medicul de circumscripție le-a completat pe toate. Peste tot locul a scris, „bine”! L-am văzut eu. Apa de beut a fost „bună”. Starea localului a fost „bună”. Totul a fost „bun”. Dar n'a văzut nimic. Nici local, nici apă, nici elevi.

Era în camera particulară a directorului, nu s'a ostenit nici să deschidă ușa sălii de învățământ care era alături.

Când am văzut pe elevul dintr'a întâia aplecat peste vasul cu apă să-și stâmpere setea am văzut parcă s'ar fi întâmplat în aceeași clipă pe medicul de circumscripție aplecat peste registru, scriind că apa, — pe care n'a văzut-o că stă într'un colț și din ea se adapă elevii ca vițeii —, e „bună”. Și m'am gândit atunci la altceva. La starea jalnică în care se găesc satele noastre din punct de vedere al sănătății. Bântue boalele cu nemiluita. Mor copiii pe capete iar dintre cei cari trăesc, unii o duc sfrijiți, să cadă la cea mai mică adiere de vânt.

Întâmplarea dela începutul săptămânii nu trebuie privită singuratică. Ea dovedește o adevărată stare de lucruri împotriva căreia trebuiesc luate imediate măsuri. Inchipuiți-vă găleata din care beau toți elevii școlii. Toate boalele mișună acolo și doctorul se mulțumește cu o inspecție de formă.

Și răul stăruie. Din pricina multora și a tuturor împreună. In cazul de față numai din pricina elevilor nu. Ei sunt copii, pășesc în viață așa cum li-se imbie pasul. Li e sete, nu este decât un vas și nu-i spune nimeni că face rău când bea de acolo? El se duce și bea. Că boala trece dela el la ceilalți? Asta el n'o știa și acum, dacă nu-i spune nime, n'are de unde o ști. Cei ce ar trebui să se intereseze sunt grăbiți, fac inspecții în camera directorului, mă mir că n'a cerut să i-se ducă acasă registrul, să-l completeze acolo.

Sănătatea la sate lasă de dorit. Ar fi mult de spus. Alții au datoria de a se ocupa mai de aproape de acest lucru. Ar fi multe de înfăptuit. Toți suntem datori să punem mâna. In ce ne privește, o facem. Aducem cazul, care dupăcum au spus, dovedește o adevărată stare de lucruri, la cunoștința celor în drept, cari dacă vor voi să ia măsuri le servim cu plăcere amănunte și precizări.

S. Orian

Tălcuirea evangheliei duminicii

Dumineca a doua după Rusalii,
(Matei 4, 18—23).

În sf. evanghelie de astăzi ni-se povestește cum au fost chemați la apostolie două perechi de frați: Petru și Andrei, Iacob și Ioan.

18. *In vremea aceea, umblând pe lângă marea Galileii, a văzut pe doi frați, pe Simon ce se zice Petru și pe Andrei fratele lui, aruncând mreja în mare, căci erau pescari și a zis lor: „veniți după mine și vă voi face pescari de oameni“.*

Marea Galileii, numită și marea Tiberiadei, după orașul cu același nume, sau lacul Ghenizaretului, este un lac care are o lungime de 21 kilometri, cam 1 kilometru lățime, iar la mijloc chiar și 9½ kilometri lățime, și o adâncime de 45 de metri. El este încunjurat jur împrejur de munți frumoși, oglinda apei fiindu-i cu 208 m. mai jos decât a Mării Mediterane, și este foarte bogat în pește. Pe malurile acestui lac se aflau orașele înfloritoare: Tiberiada, Betsaida, Capernaum, Morazim, Magdala și altele. Locuitorii din jurul acestui lac trăiau mai ales din negoțul cu pește.

Sf. evanghelie ne spune că Isus a văzut acolo pe »Simon ce se cheamă Petru«, pentru că schimbarea numelui i-se făcuse deja îndată la cea dintâi chemare a lui, după cum ni-se istorisește la sf. e-

vangelist Ioan 1, 43: »Tu ești Simon fiul lui Iona, tu te vei cheama Chifa (ce se tălmăcește Petru). Că pentru ce l-a chemat Petru, ni-o spune sf. evanghelist Matei la 16, 18, unde se zice: »Tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe ea«. Așadar Isus l-a ochit din bună vreme pe Petru de temelie a bisericii sale, precum orice om cuminte își caută din bună vreme piatra pe care să-și zidească locuința. Andrei este cuvânt grecesc și înseamnă: plin de bărbăție, tare, puternic. Interesant e că acești doi pescari, nu șovăiesc nici o clipită ci își lasă mrejele cu cari câștigau hrana de toată ziua și-l urmează pe Isus.

20. *Iară îndată, lăsând mrejele, s'au dus după dânsul.* 21. *Și mergând de acolo, a văzut pe alți doi frați, pe Iacob al lui Zevedeu și pe Ioan fratele lui în luntre cu Zevedeu tatăl lor, dregându-și mrejele sale, și i-a chemat.* 22. *Iară ei îndată lăsând luntrea și pe tatăl lor, s'au dus după dânsul.*

Același lucru îl fac și cei doi fii ai lui Zevedei. Iacob este nume evreesc și înseamnă: cel ce pune piedecă, pentru că el a răsturnat toate cele lumești, ca să-l poată urma pe Isus. Zevedei este așirderea nume evreesc și înseamnă darnic, fiindcă el și-a dat pe amândoi fiii săi lui Isus, deși era bătrân. Ioan înseamnă darul lui Dumnezeu, fiindcă nici unuia dintre apostoli nu i-a dat atâta dar cât lui Ioan.

23. *Și a străbătut Isus toată Galilea, învățând în adunările lor și propovăduind evanghelia împărăției și vindecând toată boala și toată neputința în popor.*

Adunările acestea sunt sinagogile Evreilor, cari erau locuri de adunare pentru slujba dumnezească, unde Sâmbăta și în sărbători se adunau la rugăciuni și pentru

ascultarea citirilor din Sfânta Scriptură a vechiului Testament. Pe atunci Jidovii nu mai vorbeau jidovește, ci în limba aramaică, chiar de aceea sfânta Scriptură li-se traducea în limba aceasta și li-se explica. Oricine avea învățătură putea să ceară voie dela mai marele sinagogei ca să tălmăcească Scriptura. Isus, ca Dumnezeu adevărat, bine înțeles că avea această învățătură și astfel el nu trecea pe lângă nici o sinagogă, fără ca să ceară voie dela mai marele și să nu lumineze poporul.

* * *

Ceeace ne umple sufletul cu mirare, ascultând sfânta evanghelie de astăzi, este jertva cea mare a apostolilor. Unde mai găsești astăzi oameni de aceștia? Sunt ei, nu-i vorba, astăzi atâția cari își lasă totul pentru te miră ce lucru de nimica, dar oameni, cari să-și lase nevasta și copiii flămânzi și fără câștig, și să urmeze pe un dascăl, care nu le făgăduiește nici o răsplată pământească, sunt pușintei. Le schimbă chemă-i pe oamenii de astăzi la fructură, la bogăție de onoruri și titluri, și veștigii mai mulți decât ai crede.

Apostolii aceștia, lăsându-și totul și învășându-se cu Isus, și-au câștigat fericirea de dincolo de mormânt și faima numelui. Fricțiunile noastre de astăzi — căci nu numai în politică ci și în biserică sunt fripturiști — câștigă cu siguranță iadul de dincolo de mormânt și urgia tuturor oamenilor de bine din lumea aceasta. Numele lor va fi uitat și se va fundat în noaptea uitării, așa că copiii și nepoșii lor le va fi rușine de ei.

Fripturiștii bisericii sunt aceia, cari pentru un os de ros, pentru ca să scape de o repetație, pentru că-s mâniași cu preotul, pentru că biserica noastră nu le despărțește căsătorii încheiate din interes, — îl vând pe Isus, și la altă lege.

Apostolii, cari își lasă totul și-l urmează pe Isus, și fripturiștii de astăzi cari pentru un blid de linte își vând dreptul de întâia naștere favorul de a fi membri ai bisericii, ca să fie singura mântuitoare! Ce deosebire, ce desclătinire!

Părintele Iuliu

Foița „UNIRII POPORULUI“

Dimitrie Cantemir

de prof. Șt. Manciușea

Istoria neamului nostru, ținut în cursul veacurilor sub stăpânirea mai multor împărății streine, cunoaște multe figuri de Domni, cari și-au jertfit avutul, familia și viața, pentru a putea veni astfel în ajutorul poporului și țării, în fruntea cărora i-a așezat Tatăl cel ceresc. Între ei strălucește — ca luceafărul pe bolta cerească în nopțile senine de vară — figura luminoasă a Domnului *Dimitrie Cantemir*, fost scurtă vreme stăpân în țara Moldovei. Familia lui era originară de aici, de prin părțile Tigheciului, trăgându-se din mijlocul acelor țărani liberi, odinioară numiți răzeși. Tatăl său Constantin era — cum spun bătrânii scriitorii de istorii — „om de țară, Moldovan drept, fiind dela Tolac de locul lui; și foarte viteaz, bun, necărturar, dară la toate priceput și la răspunsuri gata era“. Rămas orfan de mic, Constantin Cantemir a trecut în Polonia, unde a slujit cu cinste mai multă vreme în armata ceșească. Întors apoi în Moldova, i-se încredințează la 1657 căpătania Codrului, și ceva mai târziu serdăria Lăpușnei, iar Duca Vodă îl ridică la rangul de Clucer Mare.

Fiul său Dimitrie, s'a născut la 26 Octombrie 1673. Copilul din vârsta fragedă a arătat o mare deșteptăciune și dragoste de carte și învățătură, care era însoțită de o fire

vitează, războinică și neladuplecă. Ținerea și-a petrecut-o în casa părinților, sub privirile pline de grije ale tatălui, și mai ales ale înțeleptei sale mame, mare iubitoare de carte și dansa. De primăvara până toamna, străbătea vestii codrii ai Tigheciului și Băcului, bătrâni cât veacul, unde viitorul Domn a prins dragoste nemărginită pentru frumusețile firii.

Tatăl său a ajuns Domn al Moldovei la 1685, când Dimitrie avea vârsta de 12 ani. Părintele așezat în scaun caută să dea fiului său o creștere, cât mai aleasă și învățătură potrivită cu firea-i dornică de carte. Pentru desăvârșirea cunoștințelor tânărului principe, Domnul Constantin cheamă în Moldova pe prealnvășatul ieromonah Eremia Cacavela, cărui i-a încredințat spre creștere și învățătură, pe odrasla sa princiară.

Turcii neavând deplină încredere în sinceritatea făgăduielilor de credință făcute de Constantin Cantemir, atunci când l-au așezat în scaun, și temându-se ca nu cumva să se întovărășească cu popoarele creștine contra lor, i-au cerut să le dea zălog pe unul din fiii lui. Domnul le-a trimis la Constantinopol pe Antioch, care stă aici până la 1688, când e schimbat cu Dimitrie.

Deși numai de 15 ani, tânărul principe nu s'a lăsat ispășit de viața plină de petreceri, închinată plăcerilor lumești, pe care o duceau o mare parte din locuitorii bogați ai Țarigradului, ci și-a continuat și aici îndeletnicirile cărțurărești, așa cum făcea în Moldova, în casa părintelui său. Încunjurat de mulți învă-

ștați — era socotit ca vlăstar domnesc — și-a însușit în scurtă vreme cunoașterea și vorbirea limbilor turcească, arabă și persană, apoi a pătruns pe încetul tainele învățăturilor filozoficești și ale muzicii, întrecând mult pe dascălii lui. Înarmat cu cunoașterea atâtor limbi și învățătură, fiul domnului mergea, putea cerceta toate cărțile vechi, avea libertatea să răscolească vratele scrisori adunate în cancelariile sultanilor veche de sute de ani, din diferitele părți, și de mulțimea de neam supuse Înaltel Porții, scurtă vreme a ajuns Beizadeaua Dimitrie cum îi ziceau Turcii — să cunoască trecutul și viața popoarelor păgâne și creștine din prinsul împărăției sultanului, încât pe drept i-a leșit vestea, de a fi cel mai învățat om vremii sale.

Dela 1688, și până când a ajuns Domn în Moldova, aproape toată vremea și-a petrecut-o în Constantinopol, acasă în țară rar și pentru scurtă vreme, anume la moartea tatălui său, la logodna și căsătoria sa din 1691 când și-a luat de soție pe Casandra fiica Șerban Cantacuzino, fostul Domn din Muntenia.

Amăsurat obiceiului pământului, boala țării după moartea lui Constantin Cantemir (1693), l-au ridicat pe Dimitrie pe tronul Moldovei, iar slujba și miruirea lui ca Domn a fost făcută de către doi patriarhi. După moartea familiei sale — și avea mulți — nu s'au putut împăca cu această domnie, și ca să-l dădă de pe scaun, au început a trimite pări și pări la Constantinopol, învinuindu-l pe Dimitrie

Cu „Astra“ la Spini

Serbări populare și expoziție de copii — Alegerea noului comitet

Despărțământul Blaj al „Astrei“ și-a ținut adunarea generală anuală, luni în 24 I. c. în comuna Spini.

E o comună mică, așezată pe malul Târnavei Mici la o depărtare de 10 km. de Blaj. Locuitorii sunt toți Români, și, după cum se spune prin partea locului, strămoșii lor erau în Șona, o comună săsească din apropiere. Din cine știe ce pricini, Românii au fost siliți de Sași să plece, să-și facă așezăminte în alte părți. Nu s'au oprit prea departe. Au trecut dealul și s'au împământat unde sunt acum. Dela Sașii din Șona au luat priciperea în ale vișei de vie care pentru comuna mică și nu prea bogată e un adevărat izvor de câștig.

Aici au poposit membrii Despărțământului Blaj, luna trecută. Adunarea generală s'a ținut după masă la ora 3. Au plecat încă de dimineață pâr. prof. D. Neda și pâr. prof. N. Comșa, însoțiți de clericii lectori I. Iancu și A. Hulea, cari alături de pâr. local, A. Costea, au slujit o sfântă slujbă dumnezească.

Biserica era ticsită de lume. Am auzit că Spineanii sunt buni creștini, oameni cu frica lui Dumnezeu și îndrăgiți ai bisericii. Așa au fost și la sf. sinjă din luna trecută, ascultând cu drag cuvintele pâr. Neda, rostite după sf. evanghelie.

Cu trenul de 12° pleacă din Blaj alți oaspeți. Dintre cei mulți însemnați pe dnii: Al. Lupeanu-Melin, președintele Despărțământului; Dr. Ioan Bianu, vicepreședinte; Dr. Coriolan Suciu, secretar; membrii: dr. P. Tâmpănar, directoara Școlii de menaj din localitate împreună cu 23 de eleve; dărele profesoare L. Suciu, V. Fulicea, E. Todica, M. Popescu, L. Comșa, Z. Bude. Aproape toate dărele sunt îmbrăcate în costume naționale cari au plăcut mult femeilor și fetelor din sat.

Mai sunt apoi dnii: I. Lupeanu, șeful poliției din Blaj și I. Târziu, absolvent al Academiei de teologie. Am coborât cu toții la gara dela Șona căci comuna n'are gară. Se svonise odată că o să se mute halta dela Pânade — unde nu oprese trenurile și unde cu toate acestea se ține un slujbaș cu plată — mai sus, mai aproape de Spini, la în-crușigarea drumului ce duce la Pânade cu calea ferată. Svonul a rămas svon. Cu toate că ar fi folosit multor comune din jur. D. S. Gîzdavu prefectul județului, ar face un lucru folositor, pentru cei de acum și pentru cei ce o să vie, dacă ar înfăptui acest lucru.

Au mai sosit dela Blaj, cu mașinile, dnii: S. Gîzdavu, prefectul județului, dna Dr. Bocoșiu-Fulicea, prof. E. Bucur, avocat Dr. I. Aldea. Iar din jur am observat pe pâr. I. Brad din Pânade cu dna, pâr. V. Mărginean din Biia, d. Anghel Dan, inv. în Pânade cu dna și alți mulți Pânăzeni, Sânceleeni, Biieni, ba chiar și din Glogoveț și Veseneș.

Primirea la gară

În dosul gării așteaptă călăreții și trăsurile împodobite cu covoare țesute cu înflorituri bătrâne. Dnii adv. I. Ciulea și învățătorii Gh. Ciulea și I. Costea, localnici, primesc pe oaspeți.

În mijlocul comunei, înainte de a ajunge la școală unde s'a ținut adunarea, e ridicată o poartă de triumf, frumos împodobită cu crengi verzi, covoare de pe Târnavă, iar deasupra un drapel național. În fața porții stă pâr. protopop A. Costea, care a trecut cu patru ani peste o jumătate de veac de când păstorește comuna. Alături de Sf. Sa e dă. Lucreția Baciu și d. Ioan Spineanu învățătorii comunei, d. Ion Ignat, cu dna, fost multă vreme inv. al comunei, astăzi pensionat, iav. I. Bărbat și o mulțime mare de săteni,

veniți să întâmpine pe oaspeți. După câteva cuvinte de bun sosit, toată lumea se îndreaptă spre școală. Aici e petrecere mare. Feciorii și fetele, ba chiar și dintre bătrâni, trag o învățată cum numai pe Târnavă ți-e mai dat să vezi.

Adunarea generală

S'a început precis la ora 3 în curtea școlii plină de lume poate chiar prea plină. Cei de pe la margini, poate mai tineri, puteau chiar să lipsească ca să audă ceilalți mai bine.

Punctul prim a fost „Imnul muncii“, o cântare frumoasă cântată de elevele Școlii de menaj.

A urmat apoi cuvântul de deschidere rostit de d. președinte Al. Lupeanu-Melin. A vorbit pe-ațelesul tuturor, în graiul poporului dela sate, al cărui farmec îl cunoaște atât de bine. A tâlmăcit mai ales pentru tineret, împrejurările între cari s'a format „Astra“, i-a tâlmăcit rosturile de atunci și s'a oprit mai mult la cele de azi. Înainte vreme „Astra“ era școală de ascuțire a minților. Rămânând ce a fost mai înainte, ea și-a propus să înfăptuiască alte gânduri bune. Să fie paznică a ceea ce a câștigat România după războiul cel mare, să fie ajutoare a bisericii și să lupte pentru ridicarea economică a satelor. Și-a terminat cuvântarea prin pilduire din viață asupra celor spuse.

D. prof. Dr. Coriolan Suciu, secretar, a citit apoi raportul asupra muncii pe care a depus-o Despărțământul în decursul acestui an. S'au ținut numai la sate 67 de conferențe, de către profesori și iubitori de lumină dela Blaj, cari au renunțat la odihna zilei de duminică și au cutreerat satele înfrățind lumina școlilor dela orașe cu judecata sănătoasă a glicii.

D. prof. N. Comșa, citește apoi raportul casarului, după care d. prefect S. Gîzdavu spune cuvinte de binemerită laudă celor cari muncesc în ogorul „Astrei“.

Dă P. Tâmpănar, directoara școlii de menaj ține apoi o conferință de sfaturi eco-

Cantemir, că n'ar fi cu adevărată credință față de Turci. Sultanul lesne crezător, l-a scos din domnie, și în locul lui a pus pe Constantin Vodă.

După pierderea domniei Dimitrie se întoarce din nou la Constantinopol, unde trăiește un șir întreg de ani îndeletnicindu-se cu multe feluri de învățături, dar fiind cu mare băgare de seamă la toate întâmplările politice din împărăția turcească. Acum a văzut el slăbiciunea putredii împărății, unde totul se putea cumpăra cu bani, și unde mare parte din înalții slujbași ai țării n'aveau alt gând, decât să-și adune cât mai multe bogății, aici a cunoscut multele înfrângeri pe cari le-au suferit tocmai atunci Turcii, în luptele purtate cu creștinii, și și-a dat seama, că nu peste mult viața acestui stat se va nimici, din vina chiar a conducătorilor lui. Dimitrie Cantemir dorea deci, ca și țările românești Moldova și Muntenia să se desfacă cât mai grabnic de legăturile lor cu Turcii, să se alăture puterilor și țărilor creștine, ca astfel uniți, câți mai mulți în semnul crucii să poată zdrobi stăpânirea păgânilor, liberând popoarele ținute de veacuri în robia semilunei. Dar nici între creștini nu erau toți cu inimă bună și gânduri curate față de Moldova și Muntenia.

Austria dorea să-și întindă stăpânirea peste Oltenia și Țara Românească în jurul Dunării până la gurile ei, iar Polonia dela miază-noapte se uita cu ochi lacomi la Moldova, pe care ar fi voit să o vadă alipită de pământul său, deschizându-și un drum larg

dela Marea Baltică la Marea Neagră. Singurul cu care nădăjduia Dimitrie Cantemir, că va putea isbăti să elibereze Moldova de sub stăpânirea turcească era țarul Rușilor Petru cel Mare. Cu acesta a căutat Domnul Dimitrie Cantemir — pus a doua oară în scaunul Moldovei, cu ajutorul Turcilor la 1710 — să lege alianță în anul următor, când izbucnește războiul între Ruși și Turci. Pentru a stabili condițiile de alianță între el și Petru cel Mare, Domnul Moldovei trimite în primăvara anului 1711, la Iaroslav pe vistiernicul său Luca, care avea să se întâlnească aici cu țarul și să încheie tratatul de înțelegere și luptă.

Înțelegerea între țar și trimisul Domnului Moldovei s'a făcut ușor. Petru cel Mare a primit ca „Nistrul să rămână hotar între ambele țări, și Bugeacul cu toate cetățile tot al Moldovei să fie“, domnia Moldovei să rămână pe viitor moștenire familiei lui Cantemir, iar Rușii se obligau că nu se vor amesteca niciodată în treburile launtrice ale Moldovei.

Astfel încheiat contractul de prietenie între Dimitrie Cantemir și Petru cel Mare, Domnul Moldovei primește în Iași la 11 Iunie 1711, pe împăratul tuturor Rușilor, împreună cu soția sa încununați de un mare număr de curteni și înalți demnitari. Turcii prinzând între timp de veste, despre pregătirile de războiu ale Rușilor, precum și despre trădarea lui Dimitrie Cantemir, adună un însemnat număr de oști, și pleacă cu mare năprasună contra creștinilor. Armatele rusești în alianță cu ale Domnului Moldovei, i-au așteptat pe Turci

la Prut. Lupta hotărâtoare s'a dat la satul Stănilești din preajma acestei ape, în vara anului 1711, unde creștinii au fost biruși, iar Turcii au eșit învingători.

Petru cel Mare a fost silit să cadă la pace cu dușmanii lui păgâni, cari între alte cereri au ridicat pe cea mai însemnată, anume, să le fie predat Dimitrie Cantemir ca prizonier. Țarul însă n'a voit să-și vândă aliatul, știind bine ce soarte avea să-l aștepte pe Domnul Moldovei odată ajuns în mâinile Turcilor, le-a răspuns acestora că: mai curând le-ar putea ceda toată țara până la Cursa, pentru că-i rămâne nădejdea de a o recuceri, dară nu poate în nici un caz să frângă credința și să extrădeze pe un principe, care pentru dânsul și-a părăsit țara; „căci este cu neputință de a repara onoarea ce odată s'a pătat“.

După încheierea păcii țarul trece cu armatele lui Nistrul în Ucraina, având alături de el și pe Dimitrie Cantemir, Domnul pribeag al Moldovei, însoțit de peste 4000 moldoveni credincioși. Petru cel Mare semnează în orașul Movilău la 1 August 1711 o poruncă, prin care dă lui Dimitrie Cantemir și tovarășilor săi de pribegie, loc de așezare în Rusia, ridicând pe fostul Domn la rangul de principe al imperiului. Astfel ajunge Cantemir supus direct puterii țarului, având singur el dreptul de a judeca pe toți moldovenii plecați cu el din țară și așezați în Rusia. Dela Movilău Domnul cu oamenii săi apucă drumul înainte spre mijlocul împărăției, oprindu-se în regiunea Harcovului, unde li-s'a dat din partea

nomice și de gospodărie. După aceea, eleva *Colnelia Lucaciu* dela aceeași școală declamă poezia „Doina” de M. Rădulescu.

În urmă se formează comisiile pentru serbările populare

Comisiile au fost compuse astfel:

Pentru raportul general: Păr. Alimpu Costea, d. Ioan Lupeanu, șeful poliției Blaj și d. Ioan Spineanu, inv. Spini.

Pentru raportul casierului: d. Ioan Ignat, prof. E. Bucur și Vasile Hoc, plugar din Spini.

Pentru expoziția de copii: dna Dr. Boșoiu Fulicea, medic, dna Veronica Brad, d. Parashiva Tâmpănar, d. Baeu Lucreția și dna Ignat Maria.

Pentru port și jocuri: doarele profesoare Zorica Bude, Comșa Silvia, Fulicea Veturia, Suciu Livia, Todica Eugenia și dna Maria Spineanu.

Pentru gospodăria: d. Dr. Ioan Bianu, Ioan Lupeanu, Iacob Târziu, Ioan Spineanu și Ionel Ciulea.

Alegerea noului comitet

S'au împlinit cinci ani de când comitetul muncă cu cinste și trudă în fruntea Despărțământului. După statute trebuie să se aleagă comitet nou pentru alți cinci ani. În timp ce comisiile își fac datoria în altă parte, în curtea școlii se alege noul comitet.

Au fost aleși: Președinte, *Al. Lupeanu*, director de liceu; vicepreședinți: *adv. Dr. Ioan Bianu* și *prof. Dr. Coriolan Suciu*; secretar: *S. Orian*, redactor al ziarului nostru; casier: *prof. Olimpiu Barna*; controlor: *prof. Gheorghe Veliciu*; econom: *prof. Oct. Modorcea*; bibliotecar: *prof. Eugen Bucur*; Membri: *păr. eazonic Ștefan Roșianu*, d. prof. *Ion Popu-Câmpeanu*; *Traian Boeriu*, cons. agricol; director *Iuliu Maior*, *prof. Grigoriu Pădureanu*, *prof. Dumitru Neda*, *prof. Nicolae Comșa*, *păr. Ioan Mărginean* din Bîia și *păr. Ioniță Brad* din Pânade.

Șarului „treisprezece sate pline de pâine și de heleșteu cu pește, cu mori și bucate, vaci, boi, oi, stupi, odoare, ce fusese confiscate generalului Sidlovski care căzuse într-o greșală”.

Deși în pribegie Dimitrie Cantemir a fost cu gândul tot timpul vieții alături de scumpa lui țară a Moldovei, nădăjduind până în ceasul din urmă, că totuși Turcii vor fi biruiți de către armatele creștine, și că el va putea din nou ocupa scaunul domnesc din Iași. Visurile și dorințele acestea atât de dragi, nu i-a fost dat să le vadă îndeplinite.

Așezat în o țară străină, în mijlocul unor oameni și lucruri noi, ani întregi a dus o viață numai de muncă cărturărească, închinându-și tot timpul scrisului și cititului. Se scula zilnic dimineața la ora 5, și după ce-și bea cafeaua turcească intra în odala sa de lucru unde rămânea închis între cărți și manuscrise până în vremea amezii. Prânzul îi era alcătuit din un singur fel de mâncare, după masă apoi se odihnea puțin, ca din nou să înceapă munca până la ceasul 7 seara. Atunci urma cina, după care petrecea vremea în mijlocul familiei, iar la miezul nopții se culca.

Grija de căpetenie i-a fost creșterea copiilor săi, pe cari a căutat, fie singur fie cu ajutorul diferiților educatori să-i învețe cât mai multe limbi și științe. Soția lui, Casandra moare la 12 Maiu 1713. Dimitrie Cantemir de acum înainte și până la a doua căsătorie își petrece aproape tot timpul la moșia lui dela țară din guvernământul Orel, unde-și zidește un orașel, cărnia i-a dat numirea de Dimitrovca, și care-i servea și de reședință de vară.

(Va urma).

Rapoartele comisiilor

Membrii comisiilor și-au terminat lucrările și își spun cuvântul. Au fost găsite toate în buza ordinar iar comitetul a fost lăudat pentru munca ce a depus. În legătură cu raportul casierului s'a făcut propunerea ca să se ceară Prefecturii județului să înscrie în buget o sumă de bani pentru acest așezământ de lumină.

În urma propunerilor făcute s'au premiat pentru *bună gospodărie*: Ioan Tulea I. Duța, Vasile Pușcă I. Iancu, Ciulea Gheorghe Căca, Popa Gheorghe, Ionuț Ciulea, Teodor Pușcă, Tulea Vasile I. Lupu și Moldovan Ioan. Primii patru au fost premiați cu unele agricole și cu diplome, ceilalți numai cu diplome.

Pentru jocuri au fost premiați cu cocărzi: Hoc Vasile, Vasile Ornea, Ioan Popa, Ioan Mărginean, Solomon Costea, Gheorghe Todoran, Solomon Bucur, Vasile Bucur de 7 ani și Ioan German.

Pentru costume: Ana Mărginean, Ana Hoc, Lucreția Tulea, Ana Costea și Maria Cristea.

Dintre copiii mici, până la 3 ani, au fost premiați următorii, cei mai buni și mai curat îngrijiți.

Spineanu Margareta, Tulea Vasile, Bucur Ana, Costea Iacob, Gherman Ioan, Vasiu Nicolae, Ciulea Ioan, Glogovețan Ana, Suciu Vasile, Pușcă Viorica, Coste Aurșlia, Tulea Ioan, Obrejan Veronica, Ciulea Ioan, Limbăzan Vasile, Glogovețan Ion, Giță Ion și Pușcă Dumitru.

*

Fetița Mărioara Hoc a declamat apoi o poezie ocazională, a unui țaran din sat, în cinstea oaspeților. Punctul ultim a fost cuvântarea pentru popor a dlui *prof. Dr. Coriolan Suciu*, despre „O călătorie în Țara Făgăduinții (Palestina)”. Ascultat cu multă atențiune de către cei de față, a povestit cum a văzut dsa locurile pe unde a pășit altă dată Mântuitorul nostru Isus Hristos.

*

Cu aceasta programul s'a terminat. Păr. Costea a invitat pe oaspeți la o masă comună la care slujba de gazdă a făcut-o fiica Sf. Sale, d. V. Costea. Între timp norii s'au revărsat din greu pe pământ și pe un noroi destul de mare, pacostea satelor noastre, am făcut calea întoarsă, părăsind această comună curat românească, după ce am poposit în ea o jumătate de zi.

D. R.

Secerișul școlarilor

Incheierea anului școlar la Liceul de fete și Școala comercială superioară de fete din Blaj

În ziua de „Sânziene” (24 Iunie) s'a făcut încheierea anului școlar la Liceul de fete gr.-cat. român și la Școala comercială superioară gr.-cat. de fete din Institutul Recunoștinței dela Blaj. De dimineață elevele celor două școli, în frunte cu profesoarele și profesorii lor, au ascultat sf. liturgie în capela Institutului, dând mulțumită lui Dumnezeu prin cântarea „Doxologiei celei mari”, că au putut isprăvi cu bine lucrările unui an de școală. La sfârșitul slujbei dumnezeiești multe eleve și profesoare s'au împărtășit cu Sf. Cuminecătură, drept merinde sufletească în pragul plecării dela școală.

După terminarea creștineștilor datorii, încheierea anului școlar s'a făcut în sala pentru serbări a Institutului, unde, pe lângă eleve și profesori, au fost de față și părinți din Blaj și provincie. Asupra mesei unde erau înșirate cărțile de premii, între crengi de verdeață și flori, era chipul (tabloul) marelui Părinte și Patron Mitropolitul Vasile Suciu, repausat în decursul anului școlar.

După rugăciunea de începere d. Director *Lupeanu* a îndreptat un cuvânt părintesc elevelor, lăudând cu multă căldură pe elevele silitoare cari au dobândit note mari și premii, încurajând cu înțelegere și pe acelea cari n'au luat, poate, mediile dorite. Pomeniște apoi durerile pierderi îndurate de școală în cursul anului, prin moartea înaltpreaștințului Patron și al doilea întemeietor al școalelor de fete din Blaj Mitropolitul *Dr. Vasile Suciu*, precum și prin moartea Profesoarei *Maria Dumă* și a elevei *Eleonora Vulcu* din cl. III liceului. Mulțamește tuturor binefăcătorilor școalelor în chip deosebit D-ului *Dr. Ionel Pop*, avocat și deputat în Ciuș, fost elev al școalelor din Blaj, pentru prețioasele donațiuni prin cari îmbogățit muzeul de naturale al liceului. De asemenea *Reuniunii Femellor Române* din Blaj pentru ajutoarele date elevelor și fondului de premii.

Dirigintele de clase prezintă apoi informațiunile de fine de an despre clasele pe cari le-au condus și elevele premiate, în aplauzele călduroase ale tuturor celor de față, s'au înfățișat la masa Direcțiunii luându-și cărțile de premii, împodobite cu treicolor.

Premiatele liceului de fete

Cl. I. Potoapea Carolina, Dragoș Lucia, Bucur Aurora.

Cl. II. A: Hopârtean Maria, Crișan Silvia, Peculea Claudia.

Cl. II. B: Băgălan Eugenia, Coman Cornelia.

Cl. III. Sârbu Olivia, Falna Elena, Pădurean Margareta.

Cl. IV. Boeru Marcela, Ganea Florica.

Cl. V. Băgălan Ileana.

Cl. VI. Poleac Elena.

Cl. VII. Palcu Elisabeta, Todica Natalia, Tătar Xenia.

Premiatele școlii comerciale superioare de fete

Cl. I. Brăteanu Maria, Cherecheș Ana.

Cl. III. Ignat Hortensia, Balaș Silvia.

Cl. IV. Moldovan Melania, Oros Lucreția, Ivan Melania, Gabor Olimpia.

Încă în aceeași zi, tinerele școlărițe au plecat fericite, ca stolurile de rândunele, spre vetrele părintești.

*

În legătură cu celea de mai sus, direcțiunea liceului de fete ne roagă să vestim, că examenul de admitere în cl. I a liceului se face numai la toamnă, în *Septembrie*. Cererile de primire în această clasă, precum și în toate celelalte, se adresează Direcțiunii, cel mai târziu până la 31 August. Pentru primirea în Internat se face cerere separată și se adresează Preaveneratului Consistor Arhiepiscopesc în Blaj până la 25 August.

*

Liceul de băieți „Sf. Vasile” a ținut serbarea de sfârșit de an duminică, în 23 I. C. Elevii, în frunte cu profesorii s'au îndreptat de dimineață spre biserică unde au ascultat sf. liturgie.

După terminarea sf. slujbe au trecut cu toții în sala de gimnastică, unde d. director *Ștefan Pop* o adresat elevilor cuvinte de despărțire. Le-a dat sfaturi cum să se poarte în decursul verii, ca să se vadă din purtarea lor că vin dela școli mari. D. prof. dirigint și-au citit apoi rapoartele, după care elevii cel mai buni, acolo în văzul tuturor și lăudându-se de toți, au fost premiați. Iată numărul și numele premiaților.

Cl. I. A: Pop Emil, Mureșan Livia.

Cl. I. B: Sârbu Ovidiu, Moga Zeno și Vasile Chellermann.

Cl. II. A: Popu Grigore, Șurtea Virgil, Moldovan Cludin.

Cl. II. B: Rădeanu Mihail, Oros Ioan.

Cl. III. A: Maior Iuliu și Fodor Florin.

Cl. III. B: Cristea Nicolae și Isailă Nicolae.

Cl. IV. A: Rogoian Iosif.

Cl. IV. B: Popa Mihail, Cârnaș Pamfil.

Cl. V. A: Șurtea Ștefan, Metea Romul.

Cl. V. B: Suciu Teodor.

Cl. VI. A: Cosma Traian, Rusu Victor.

Cl. VI. B: Sârbu Ioan.

Cl. VII. litere: Popa Augustin, Gligor Virgil și Metea Gh.

Cl. VII. științe: Olteanu Victor.

Mal bine de jumătate din elevii școlilor din Blaj, au plecat spre casele lor. Celelalte școli cari nu sunt trecute aici, încheie cursurile sâmbătă, în 29 l. c.

† Ghiță Crișan

A murit unul dintre fruntașii politici ai Ardealului

Moartea a început să seceze între rândurile acelor de al căror nume se leagă împlinirea visului de veacuri al neamului nostru. Și Ghiță Crișan a fost unul dintre aceștia. A trecut în rândurile acelor cari luptau pentru câștigarea drepturilor Românilor, din tinerețe, din anii de studiu la facultatea de drept din Budapesta.

De fel era din Beluș, născut acum sunt 47 de ani. Aici și-a avut biroul său advocațial, după ce și-a terminat cu laudă studiile în Capitala Ungariei. În 1918 a fost ales secretar al marelui adunări naționale dela Alba-Iulia și împreună cu alți fruntași naționali a semnat acea vestită declarație de deslăpire a Ardealului de fosta împărăție Austro-Ungară.

După unire a luptat pentru neam în rândurile partidului național-țărănesc, urmând cu credință idelle politice ale dlui Iuliu Maniu. A fost conducătorul acestui partid în Bihor. În timpul guvernelor național-țărănesti a fost subsecretar de stat la Comunicații și Finanțe, mai apoi a ajuns ministru al Ardealului. A fost aproape în continuu deputat, așa l-a găsit și moartea.

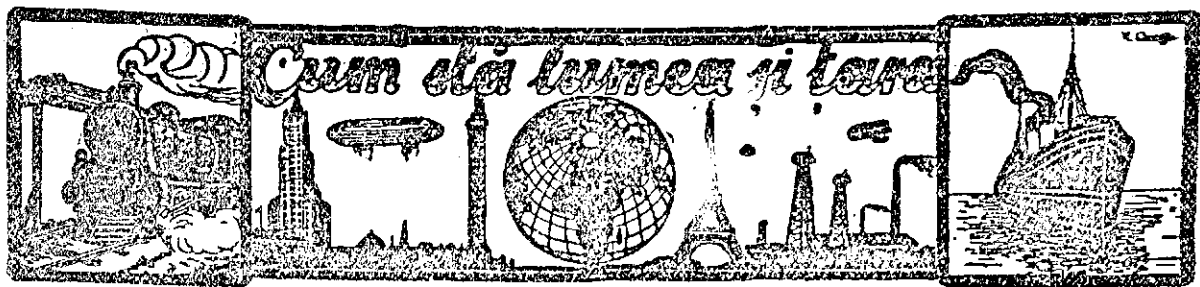
A fost mereu în mijlocul oamenilor mari, cari s'au dus sau cari mai sunt, Gh. Pop de de Băsești, Cicio Pop, Iuliu Maniu, Al. Valda Voevod etc. A fost prieten bun cu fiertatul Căltor. Au fost împreună în America, având însemnate misiuni naționale. Au murit la aceeași vârstă, 47 de ani, loviți de aceeași moarte năpraznică: un firicel subțire ce poartă sângele spre creeri a plesnit, și lumina vieții s'a stins.

N'a pățim mult. Sâmbăta trecută, după masă s'a aranjat de plecare la Iași, la adunarea partidului național-țărănesc unde era sortit să vorbească în numele Ardealului. Înainte de plecare a trecut pela un nepot de-al său, în altă stradă. Ajuns aici pela ora 6 l-s'a făcut rău. Încă înainte de a sosi doctorul l-s'a rupt firul vieții, plecând după o scurtă dar cumplită sbruclumare pe drumul fără întoarcere.

Marți seara, un vagon acățat la acceleratul pentru Ardeal a pornit cu rămășițele sale pământeste spre Beluș. Miercuri dimineața la ora 7 vagonul a trecut prin gara Blajului, împodobit cu cruci și cu coroane.

A fost înmormântat în aceeași zi, petrecut pe drumul mormântului de multă lume și de aproape toți fruntașii partidului din care a făcut parte.

Fie-i partea cu dreptii!

Adunarea național-țărănistă dela Iași

Duminea trecută partidul național-țărănesc a ținut adunare mare la Iași, capitala Moldovei. Au fost de față aproape toți fruntașii partidului, înconjurați de peste 30 de mii de țărani. Ore întregi au defilat țărani cu intelectuali în frunte, prin fața conducătorilor.

Au început apoi cuvântările. Cel dintâi a vorbit d. N. Costăchescu fost ministru, șeful partidului național-țărănesc din Moldova. Au vorbit apoi dnii V. Madgearu și Dr. N. Lupu, după cari a luat cuvântare d. Ion Mihalache, șeful partidului. Dsa s'a ocupat mai ales de *statul* țărănesc despre care iată ce a spus:

* * *

Statul țărănesc este Statul muncii cooperatizate pentru țaran și este Statul muncii sindicalizate pentru muncitorii dela oraș. În programul nostru figurează sindicalizarea muncitorimii, dar nu să se bată cu morile de vânt, ci pentruca să-și caute câștigul aici în pământul țării mână în mână cu țărani, ore de lucru, plata salariilor, asigurări muncitorești pentru accidente boale, bătrânețe, etc...

Îndeamnă pe meseriași și pe negustori să se înfrățescă cu țărani, în aceeași luptă dărză pentru triumful democrației.

Noi vrem să facem o nouă disciplină înăuntrul fiecărei clase, — spune d. I. Mihalache. Vrem să intronăm o nouă solidaritate a tuturor claselor țării. Iată ce vrem noi să facem, din statul țărănesc. La o astfel de luptă vă chemăm și de aceea noi nu vă făgăduim altceva decât lupta. În cinci ani de construcție, ne legăm să schimbăm fața țării și să construim un alt stat. Nimic nu poate sta împotriva, pentrucă noi avem o țintă și un drum, nimic nu ne va abate.

Dar ținta pe care o urmărim este statul țărănesc. Drumul? Este drumul acela al instinctului național, al voinței naționale, al aceleia care nu ne era cunoscută, dar care ne-a dat România Mare. Ea ne va înregimenta pe toți în partidul național-țărănesc și prin ea vom construi statul țărănesc. Toți suntem pătrunși de adevărata conștiință națională. Nu primim dela nimeni naționalism în cutiute și stieluțe distilate. Nu! Naționalismul nostru îl sorbim dela izvor. Naționalismul nostru este naționalismul lui Horia, care n'a învățat la nici unul din marii noștri naționaliști de astăzi. Naționalismul nostru este naționalismul lui Avram Iancu și al lui Tudor Vladimirescu.

*

Sâmbăta viitoare, partidul național-țărănesc va ține altă mare adunare, la Cluj.

Intru pomenirea lui I. G. Duca

În duminea trecută s'a desvelit la Râmnicul Vâlcea o statuie care reprezintă pe I. G. Duca vorbind. A fost aceasta un semn de pioasă aducere aminte, pe care guvernul a ținut să-l dea fostului său șef, iar națiunea fostului său prim-

ministru omorît de câteva gloanțe de revolver în împrejurări cari se cunosc.

La desvelirea statuii a fost de față multă lume. Fosta sa soție, dna Nadia Duca, membrii guvernului în frunte cu d. primministru Tătărescu, șeful partidului dela putere d. Dinu Brătianu, președinții Senatului și ai Camerei și mulți senatori și deputați. A fost apoi multă lume din județ, căci I. G. Duca a fost nu numai șeful partidului liberal pe țară, ci și conducătorul partidului în jud. Râmnicul Vâlcea.

S'au ținut vorbiri multe. Toți oratorii au dat vieță de câteva clipe amintirii fostului primministru I. G. Duca.

*

La întoarcerea miniștrilor dela Râmnicul Vâlcea, în trenul ce-i ducea spre București, s'a produs o încăerare. Deputatul Tănăsescu a spus câteva cuvinte grele deputatului Popescu-Necșești, director la „Universul” și fost până mai lunile trecute ministru. D. Popescu-Necșești a palmuit pe d. Tănăsescu, acesta însă nu s'a lăsat mai pe jos și s'a ajuns astfel la o adevărată pâruală. Câțiva ziariști cari erau acolo i-au despărțit. Această știre a produs nemulțumire mare între miniștri, cari se aflau în celelate vagoane.

Intre liberali

Incordarea dintre șeful partidului liberal, d. Dinu Brătianu și șeful guvernului, d. Gh. Tătărescu, nu se mai termină. Mai nou ea s'a întărit mai tare în felul următor.

Se știe că d. primministru Gh. Tătărescu nu e vrășmaș al schimbării constituției. Ba chiar se spunea odată că anumiți fruntași ai partidului și prieteni ai dsale, lucrează la un proiect de constituție care să ia locul acelei de azi. Ce se întâmplă însă? Vine d. Dinu Brătianu și declară gazetelor, așa ca să știe toată lumea, că dsa e împotriva modificării constituției. Ceeace înseamnă că e împotriva dlui Tătărescu, și încă pe față și deschis.

Declarația dlui Brătianu a produs mare vâlvă în Capitală. Se vorbea miercuri dimineața că guvernul va demisiona, și încă la sfârșitul sfatului de miniștri ce a avut loc.

Statul de miniștri s'a terminat, și guvernul n'a demisionat. Ba dl Tătărescu a declarat că nici odată n'a fost așa de puternic ca acum. Oă ce va răspunde dl Dinu Brătianu la aceasta? Vom vedea.

Nenorocire de automobil. Un automobil din București, în care se găseau patru persoane, trecea cu luțulă mare spre Ploiești. La o cotitură s'a rupt ceva dela mașinărie și automobilul s'a lovit puternic de un pom. Toți patru călătorii au fost răniți și au fost scoși de sub roțile sfărmate numai datorită unor țărani cari erau la munca câmpului la apropiere.

D. Titulescu a plecat la Paris

Luni seara, d. *Nicolae Titulescu*, ministrul de externe al țării noastre, a trecut granița mergând spre Paris. Dsa e așteptat în Capitala Francezilor de d. *Laval*, primministru și ministru de externe, cu care, după cum spun gazetele franceze, are de vorbit lucruri de seamă.

D. general Cihoschi în fața Curții de Casație

Cetitorii noștri își amintesc de afacerea „Skoda”, cea care era să nu se mai termine. Se știe că atunci d. general Cihoschi a fost trimis înaintea Curții de Casație pentru vina de a fi păgubit statul încheind contractul cu fabricile „Skoda”. Dsa a fost chemat până acum de mai multe ori în fața Curții, ca să dea lămuririle de lipsă. Ultima oră s'a prezentat marția trecută. În urma lămuririlor date, Curtea de Casație va spune în curând dacă e vinovat ori nu.

La București se judecă procesul unor spioni

Săptămânile trecute poliția a pus mâna pe un vânzător de țară. Il cheamă Ioan Antonescu și e locotenent în armată. Era un bețiv și un stricat, fiind totdeauna în lipsă mare de bani. Dușmanii țării i-au prins slăbiciunea și au reușit să-l cumpere. Anumiți slujbași unguri dela o întreprindere maritimă din țară s'au împretinit cu el, i-au dat bani iar el le dădea în schimb informații asupra regimentului din care făcea parte. Informațiile erau trimise la Budapesta, ca dușmanii noștri să ne cunoască amănunțit starea armatei.

Dar fapte mârșavă a spionilor a fost descoperită. Locotenentul a fost pus în lanțuri împreună cu banda de unguri dela care primea bani, și miercurea trecută au fost duși înaintea judecătorilor dela consiliul de războiu. Sunt de toți șapte învinuiți, dintre cari unul a dispărut. El va fi judecat în lipsă. Când scriem aceste șire, procesul e de abia la început.

Ploi puternice în Moldova și Muntenia

Marția trecută a plouat din greu pe tot întinsul Moldovei și Munteniei. Numeroase linii ferate au fost stricate.

La Chișinău, un trăznit puternic a lovit în localul poliției iar furtuna a răsturnat un vagon de tranvai. În com. Ialoveni și Cărpineni (jud. Chișinău) au fost trăzniți și omorâți doi ciobani și câteva vite. În jud. R. Sărat, com. Tătăranu, au fost trăzniți o fată de 16 ani care era la sapă și doi copii de câte 7 ani. Alți doi, un cioban și un tânăr, au fost trăzniți în jud. Brăila, com. Tătaru.

Starea sămănăturilor

Sămănăturile au ieșit bine din iarnă și s'au ridicat frumos în timpul primăverii. Spre sfârșitul acestui anotimp însă, s'a pornit o secetă care n'a fost prea lungă dar a fost cumplită de tot. Grăul a început să scadă în bob și era pericol că se va usca neformat, fără făină. Tot ast-

fel porumbul era în prag de a se ofili. Au venit însă ploile din săptămâna trecută și spun conducătorii agricoli ai țării că sămănăturile au fost mântuite. Viile o duc mai rău. În multe părți s'a întins cu furie mana viței, nimicind o mare parte din recoltă.

Oțitieri greci scoși afară din armată

Procesul războiului dintre frați, care a avut loc în Grecia la începutul acestei primăveri, de abia acum e pe sfârșite. Se știe că Venizelos, șeful răsunătorilor, care acum e la Paris, a fost condamnat la moarte în lipsă. Alți mulți funcționari și înalți slujbași au fost condamnați la moarte și împușcați pe loc. Mai nou au fost scoși din armată 935 de oțitieri, precum și alți mulți slujbași din ministere, învinuiți că'n timpul răscoalei nu și-au făcut cumsecade datoric.

Serbia are guvern nou

Săptămâna trecută a fost schimbare de guvern în Serbia. Anumiți bărbați politici nu erau mulțumiți de felul cum s'au făcut alegerile trecute. D. Jeftici a fost mereu atacat pentru acest lucru și în sfârșit a trebuit să plece.

În fruntea noului guvern stă d. Stoiadinovici. Împreună cu el fac parte din guvern șase miniștri sârbi din vechia Serbie. E apoi un ministru sârb din Banatul iugoslav, un ministru sârb din Croația, trei miniștri Croați, doi bosniaci și un sloven.

Se așteaptă ca noul guvern să facă în curând alegeri, deoarece vechiul guvern a fost atacat de ei tocmai pentru că n'ar fi făcut alegeri cumsecade.

Din Aghireșu-Cluj

Producțiunea teatrală-artistică a „Șoimilor” și „Străjerilor”. Reprezentarea piezei: „Fetița orfană” de A. Melin. Serbarea de sfârșitul anului școlar. Expoziția de lucru de mână

Sâmbătă în 23 l. c. organizația „Șoimilor” și a „Străjerilor” din Aghireșu, au aranjat o producțiune teatrală-artistică, în localul școlii primare de stat. Programul s'a început cu un punct de cor „Sus inima Românil” marș, cântat de corul Șoimilor. A urmat conferința președintelui Șoimilor, d. Dr. Traian Demghel, primpretor, despre participarea Șoimilor la serbările Restaurației din 8 Iunie a. e. la București. Conferința a fost întretesută cu numeroase învățături și pilde folositoare și cu îndemnuri generoase pentru timeret.

Punctul principal a fost reprezentarea piesei „Fetița orfană”, *feerie musicală în 2 acte de A. Melin*. Piesa a fost jucată de elevele-străjerice dela școala primară, sub conducerea d. învățătoare Anuța Horgoș. Publicul a urmărit cu încordată atenție durioasa poveste a fetei orfane, care a emoționat întreaga asistență. S'au văzut multe femei lăcrimând de mila fetei și mai apoi de bucuria izbăvirii ei. Elevele s'au achitat bine de rolurile lor — în special fetița orfană și greerul — și au fost drăguț costumate. Astfel: 12 pitici în haine și căciuli roșii, iar „Barbăcot” în albastru, toți cu bărbi luagi de fuior; — 10 ieie în negru cu văluri verzi; — 12 zime în alb și roz cu văluri albe; zefirul în verde cu coif vitezese pe cap; — greerul în negru

cu vioară în mână; — Sf. Duminecă în haină de călugăriță; — Baba Marțolea în negru cu o cocoasă mare în spate, iar fetița orfană în costum românesc. Iată numele diletanțelor cari au avut rol în piesă. Fetița orfană: Dan Maria el. VII; Greerul: Șutsu Rozalia; Marțolea: Moraru Silvia; Sf. Duminecă: Dretea Maria; Zefirul: Oprea Valeria; Crăiasa zinelor: Soeaciu Margarsta; Căpetenia lelelor: Dan Maria el. V. și Barbăcot: I. Dan. Piesa, cântecele și dansurile au fost instruite și conduse, cu multă pricepere și zel, de d. inv. A. Horgoș, meritând admirația și recunoștința tuturor, cărora ne-a prilejuit o seară atât de frumoasă.

S'au mai cântat câteva bucăți de corul „Șoimilor”, condus cu multă pricepere de d. inv. Gabriela Călugăru, încheindu-se cu „Trei colori”, marșul Șoimilor și al Străjerilor. După producțiune a urmat dans, până în zori. Reușita atât morală cât și materială a fost cât se poate de mulțumitoare, ceea ce va servi de îndemn și încurajare pentru activitatea viitoare a Șoimilor și Străjerilor.

Duminecă în 23, l. c. s'a ținut, la școala primară, serbarea de sfârșit de an, cu un bogat program de cântece, recitări și exerciții de gimnastică. S'au jucat și 2 piese de teatru, în câte un act. Directorul școlii, dl inv. Vasile F. Călugăru, în cuvântarea sa a arătat mersul învățământului în anul școlar expirat, care a dat un rezultat satisfăcător. A remarcat participarea elevilor la serbări organizate la alte localități: Tîcu, Huedin, unde au luat premii și la Cluj la concursul școlilor primare. A scos în evidență principalele realizări în viața școlară, astfel: 1) *introducerea costumului național* (grăție hărniciei și destoiniciei d. inv. Anuța Horgoș, care o întocmit un model foarte decorativ de costum pentru fete și băieți — până acum s'au cusut 90 costume — adoptat și de organizația Șoimilor); 2) *a instituției străjerice* (organizată cu multă râvnă și însușire de înșuși inv. dir. V. Călugăru, care a absolvit cursul special dela Breaza, pentru instructorii străjerici); 3) *construirea unei scene de teatru* la școala Nr. 1. (cu concursul înțelegător al Comitetului școlar prezidat de p. protopop I. Mihalea). La sfârșit a adus mulțumite colegilor învățători Iulian Chitila, A. Horgoș și Gabriela Călugăru, pentru sprijinul dat și munea depusă, atât la instrucție cât și în activitatea extrașcolară.

Publicul, format îndeosebi din părinții elevilor umplând sala până la ultimul unghet — mulți au ascultat numai dela ușă și ferești — a fost viu impresionat și mângăiat de frumoasele prestațiuni ale copiilor, cari au dovedit mult curaj și pregătire temeinică.

După serbare s'au împărțit premii școlare cari s'au distins. Li s'au dat cărți, diplome și medalii.

De aici publicul a trecut în sala de expoziție de lucru de mână, unde a admirat splendidele costume naționale (de fete și băieți) ale elevilor, precum și diferite cusături casnice lucrate de mâna elevilor. Băieții au expus și împletituri de papură și nuiele (coșăreți) foarte isteț lucrate.

Cu acest prilej d. Dr. Carol Șotel, medic de circumscripție în Aghireș, a instituit un fond de 500 lei, (pe care a promis că-l va mări până la anul școlar viitor) pentru premiarea alor 2 elevi (băiat și fată) care vor purta costum românesc în tot decursul anului școlar și vor avea purtare bună. Gestul frumos al dlui medic a fost primit cu multă însușire și viu aplaudat. Dsa a îndemnat străruiitor pe țărani și țărance să cultive și să poarte numai costumul românesc, lăpădându-se cu totul de zdrențele străine.

Correspondent

Din Comloșul Bănățean

O mare bucurie sufletească am avut subzemnatul, dimpreună cu credincioșii mei români uniți din Comloșul Bănățean, în ziua Rusalilor din acest an. În aceea zi s'a sfințit și s'a așezat în biserică noastră un candelabru pentru 12 lumini, foarte frumos lucrat, în valoare de peste 30.000 (treizezsimii) Lei și dăruit bisericii de tinarul Doma inginer *Groșoreanu Gheorghe*, șeful deleg. C. F. R. pe lângă fabrica de vagoane „Unio” din Satu-Mare, un fiu al parohiei noastre.

Actul sfințirii candelabrului, care s'a săvârșit cu mare pompă în prezența donatorului, a mișcat așa de mult pe credincioși, încât foarte mulți vărsau lacrimi de bucurie, mai cu seamă când s'a citit și serisoarea prin care ni-se făcea cunoscut acest dar și care este următoarea: „Stimate Dle. Protopop; Istre postulatele învățaturii creștinești este și următorul: „Prim credință și muncă se luminează și înalță omul”.

Cum primul izvor la care s'a adăpat sufletul meu cu aceste învățături a fost Biserica gr. cat. din Comloș, complectată cu școala confesională gr. cat. și cari au știut să infiltreze puternic în sufletul meu acest postulat, pe care urmându-l cu stricteț, găsesse că este o datorie creștinească ca la culegerea roadelor să fim recuzoseători.

Conduc de acest imbold Vă rog să fiți mijlocitorul între Biserică și mine și să primiți acest dar, care prin construcția lui nu este altceva decât complexul simbolizării postului citat mai sus.

În partea inferioară a candelabrului se găsește un glob, care simbolizează pământul, la partea centrală este un cerc purtător de lumină, prevăzut cu crucea creștină, iar deasupra se găsește coroana biruinții, deci se poate spune, că credința și munca luminează miștile pentru a stăpâni pământul.

În credința, că fac un bine pentru biserică în care mi-am închinat anii copilăriei mele, și în același timp dat fiind, că profesiunea mea mă obliga să stau departe de aceste plăzuri, prin acest dar va rămânea mereu o amintire în mijlocul acelor dintre cari am plecat.

Vă rog să primiți Prea Onorate asigurarea deosebitelor sentimente ce Vă păstrez și Vă rog să fiți interpretul meu față de întregul comitet bisericesc pentru aceleasi sentimente rezervate. — Satu-Mare, la 12 Iunie 1935. Inginer Groșoreanu Gheorghe mp.”

Ce frumoase cuvinte de recunoștință față de biserică și față de fca ei, școala confesională, împreunate cu o faptă tot atât de frumoasă?!

O, de s'ar afla atari simțeminte în cât de multe suflete, cum ar lua eu totul altă înfățișare — în spre bine, viața noastră.

Da, fiindcă numai credința în Dumnezeu, în învățăturile bisericii Sale, și munca ne pot aduce îndestulare aici pe pământ și după moarte coroana biruinții și fericirea cerului.

Domaului inginer Groșoreanu îi doresc, ca să-l urmeze mulți în fapte ca și a dănsului și exprimându-i în numele tuturor credincioșilor mei, cea mai profundă mulțumită, din inimă rog pe Bunul Dumnezeu să-i răsplătească și să ni-l țină în mulți ani, în cea mai deplină sănătate.

Pr. Gheorghe Medoia
protopop-paroh rom. unit

Se caută bucătăreasă într'o familie protejească. — Adresa la Redacția gazetei noastre

(301) 1-1

Un dar pentru M. S. Voevodul Mihai. D. Dimancescu, consulul României în California, a dăruit A. S. Regele Voevodul Mihai, trei pul de crocodili. Pulii au fost aduși de acolo din apele de unde trăesc ei, în coșuri acume, purtând în ele apă. La București li-s'au făcut anumite bazine, pline cu apă. Acest dar a făcut mare bucurie Alteței Sale.

Târg nou. Ministerul agriculturii și domeniilor a permis să se țină încă două târguri anuale de vite și mărfuri în comuna Sânpaul jud. Tr. Mică. Aceste târguri vor funcționa în zilele de 1, 2 și 4 Iunie și 27, 28 și 30 Decembrie.

O statuă a Micii Antante. Prefectul județului Satu Mare are de gând să ridice o statuă frumoasă, închinată Micii Antante. Ea ar fi simbolul prieteniei ce leagă cele trei țări cari formează numita Antantă. Statuia ar urma să fie cioplită de un sculptor ceh în granit adus din Dalmația iugoslavă, iar de așezat ar fi așezată în țara noastră.

Se cumpără vite românești pentru Egipt. Până acuma nu trimeteam prea multe vite în Egipt. Pricina era că o țară mai apropiată avea vite mai frumoase și mai bine îngrijite decât ale noastre, și Egiptenii le cumpărau pe acelea. Acum însă a dat o boală mare între vitele acelei țări și deaceia Egiptul și-a îndreptat ochii spre țara noastră. Ar fi bine să ne folosim de acest prilej. Să îngrijim bine vitele ca Egiptenii să se învețe cu ele și să nu ne mai părăsească.

O faptă păgânească. Locuitorul Costache Răduță era în dușmănie veche cu vecinul său Ștefan Pantilimon. Ca să se răzbune asupra vecinului, cel dintâi a vrut să-l omoare copilul, o făptură nevinovată de 1 an și 8 luni. Într'o zi pe când copilul era aproape de gardul său, i-a dat să mănecă o bucată de pâine în care a pus sodă caustică. Copilul a scăpat, nu i-a lăsat Dumnezeu să moară, dar netrebnicul de ucigător de copii a fost pus în lanțuri.

Furtună pe Marea Neagră. La începutul acestei săptămâni s'a deslănțuit o furtună puternică pe Marea Neagră. În apropiere de țarmul românesc, mai multe bărci au fost răsturnate. Patru pescari au fost înghițiți de valuri și poate mai mulți s'ar fi înecat dar niște tineri curajoși au sărit în ajutorul celor amenințați.

Un câine telefonist. Un mare bogătaș din Londra era tot pe drumuri. Acasă, era chemat la telefon destul de des. Ce s'a gândit el atunci? A învățat un câine să telefoneze. Cum? Câinele stă în camera unde-i instalat telefonul. Când aude că sună clopoțelul, atunci ridică receptorul și latră de câteva ori. Acesta-i semn că stăpânul său nu e acasă.

Când se ceartă Evreii. Un ziarist evreu din Satu Mare a fost strașnic bătut de alți Evrei. El scria în gazete împotriva unui rabin de al lor, din care pricină partinașii rabinului i-au așinut calea. L-au întâlnit ziua în amiază mare și a fost o pârulală nu glumă. Pe câmpul de luptă au rămas câteva pălării și smocuri din perciunii prea mari.

Ploaie puternică în Capitală. Duminica trecută locuitorii Capitalei au fost ținși în casă toată ziua. O ploaie puternică a curs mereu din înălțimea norilor, de dimineața până seara. Printre șiroaiele de apă se amestecau destul de des fulgere și trăsnete puternice. Pe unele străzi curgea apa ca râurile. Au văzut și noi chipul unei astfel de străzi, în care copiii se jucau ca la moara de Sub Râpă.

I-a tăiat nasul. Doi unguri din Timișoara, Pavel Katona și Francisc Veres aveau o ceartă veche. La începutul acestei săptămâni întâmplarea i-a făcut să se întâlnească pe inserate și pe o stradă mai dosnică a orașului. Cearta cea veche a izbucnit din nou și a avut un sfârșit trist. Pavel Katona i-a tăiat nasul lui Francisc Veres. Acum zac amândoi, unul la spital celălalt la temniță.

Nu jura strâmb. Săteanul Tache Pârjol din com. Glubaga-Dolj, era martor într'un proces la judecătoria. În fața oamenilor legii el a spus minciuni și mai mult, a jurat pe ce a spus. Judecătorii însă au aflat adevărul și săteanul care a jurat pe minciuni a fost prins și întemnițat, așa cum cer legile țării. El va fi aspru pedepsit.

Își scotea banii cu ajutorul cânilor. Sătenii Gheorghe și Ion Avram dintr'o comună din jud. Brăila, s'au dus la crâșma satului unde au beut un kg. de vin. Când să plece, crâșmarul i-a oprit și le-a cerut să-i plătească o datorie mai veche. Sătenii n'au voit sau n'au avut, destul că n'au plătit. Crâșmarul a ieșit atunci afară și s'a întors cu doi câni lupi, doi dulăi să te îngrozești când sunt aproape de tine. I-a asmuțat asupra sătenilor cari au ieșit din crâșmă cu halnele rupte, și plini de sânge. Ei au făcut plânsoare la postul de jandarmi.

Secetă în Dobrogea. În timp ce în unele părți ale țării ploaia nu mai contenește, în Dobrogea bântue o secetă cumplită. Locuitorii fac rugăcuni pentru ploaie, atât creștinii cât și musulmanii. Aceștia din urmă au tăiat un berbec dintre cei mai frumoși și pe mormântul unui fruntaș de al lor l-au oferit lui Dumnezeu pentru ploaie.

Un aeroplan a fost aruncat de furtună peste altul. Vine știre din Argentina că și pe acolo sunt furtuni puternice cari fac isprăvi nemaiomenite. Mai nou, două aeroplane sburau deasupra unui câmp. Unul vola să se dea jos, celălalt tocmai se urca. Deodată, cel care se urca a fost trântit de furtună în celălalt. Amândouă s'au prăbușit la pământ rămânând morți pe loc 17 călători. Ne-am gândit auzind această știre: Ce-s sutele și mille de cai putere ale mașinărilor față de puterile naturii?

Nenorocirea unui pantofar dela Blaj. În vinerea trecută apele liniștite ale Cheretenului (un lac din marginea de miază noapte a Blajului) au înghițit un corp omnesc. Pantofarul Nicolae Marcu, de 30 de ani, s'a dus să se plimbe cu barca. Ajuns pe la mijlocul lacului, s'a răsturnat barca și el s'a scăpat de ea. Cum nu știa să înoate și țarmul lacului era departe, s'a înecat. Trupul lui a fost scos afară de câțiva tineri de pe țarm.

Căsătorii americane. Un profesor american a publicat o carte asupra căsătoriilor de acolo. După el, pe întinsul Americii, la fiecare 30 de secunde se încheie o căsătorie. Tot la trei minute însă, se desface (divorțează) câte o căsnicie. În anul 1929 au fost desfăcute

201 mil de căsătorii. De pe urma divorțurilor judecătoriiile americane câștigă anual 2 miliarde de dolari. Ceeace e mai trist, după cum spune profesorul, e că în ultimii 10 ani peste o sută de mil de copii au fost nenorociți din pricina divorțului părinților.

L-a înjunghiat pentru că n'a vrut să-i dea beutură. Un țigan din Giurgiu, numit Ion Lilea, s'a îmbătat bine la o crăsmă din marginea orașului. Plecând beat spre casă a întâlnit pe zidarul Dumitru Tudorache dela care a cerut să-i dea beutură. Cum acesta nu avea, țiganul a scos un coș și l-a înjunghiat. Dar a venit imediat poliția, l-a prins și l-a băgat la răcoare unde își așteaptă osânda.

Orășel nimicit de foc. Vine din Polonia știrea unui foc nemaipomenit. S'au aprins casele orășelului Cartarysk din Valhynia, toate. Ardea câte o stradă mai lungă de credeai că vezi arderea Troiei sau a Romei. Focul a început dela o margine și s'a întins cu ajutorul vântului. Locuitorii au avut timp să fugă, dar tot avutul lor a rămas pradă flăcărilor, așa că ei au rămas acum pe drumuri.

Câți catolici sunt în Polonia. După cea mai proaspătă numărătoare se găsesc în Polonia 19.548.859 de catolici. Slujitori bisericești sunt 10.460 dintre cari 51 episcopi, 1433 călugări iar restul preoți. Dintre ordurile călugărești de bărbați cel mai numeros e al lezuitilor care are 838 de membri, iar dintre ordurile călugărești pentru femei al Felicianelor. În Polonia se găsesc acum 731 de călugărițe Feliciane.

Cum să cruțăm?

Cuvânt de încheiere

Un învățător, la o școală din Germania, explica școlărilor la ora de religie vizurile lui Faraon despre cele șapte vaci bune și despre cele șapte vaci subțiri și sfârși astfel: „Ați văzut dragii mei, cât este de bine să se gândească omul în vremurile cele bune la zilele negre cari o să urmeze cândva, și cât e de bine să pună omul când poate și ceva la o parte, adecă să strângă bani albi pentru zile negre. Dacă Iosif n'ar fi făcut astfel, ce credeți, putea el să mântuiască un popor întreg dela moarte? Putea el să-și fericască familia? Oare părinții și frații lui n'ar fi murit de foame în cei șapte ani de bejenie, de năcaz și durere?”

Priceput-ați? — Ei bine, învățați ceva din această istorie, și anume: învățați-vă a fi cruțători! Nu cheltuiți nici un ban pe lucruri ne trebuinice și dacă veți ajunge la vârsta aceea când iașivă veți câștiga cât de puțin, din cei 50 de Lei agonisiți puneți la o parte cel puțin 5 Lei“.

Și povestirea aceasta simplă a avut efect foarte mare asupra copiilor. O copilă îndată ce ajunsese acasă întreabă pe tatăl său zicând: „Tată dragă, D-ta cruțat-ai ceva pentru ca să avem din ce trăi în cei șapte ani de foamete?” Mirați de această întrebare neașteptată a copilului, tata și mama se uitară unul la altul întrebându-se. „Cum și-a venit în minte acest lucru?” întreabă în urmă tatăl. Și copilă începu a le povesti că ea a învățat din istoria lui Iosif,

cât de bun lucru este să pună omul câte ceva de o parte pentru viitor. Părinții nu-și puteau ține lacrimile văzând micul odor așa de cuminte.

După sățiva ani bătea cineva la ușa învățătorului. Un bărbat îmbrăcat simplu dar curat se ruga de iertare că-l turbură. Era tatăl copilului. „Am venit, Domnule învățător, să-ți mulțumesc...” „Și pentruce, căci nu-mi aduc aminte să-ți fi făcut vre-un bine?” „Înainte de aceasta cu puțină vreme D-Ta mi-ai schimbat cu totul viața în spre bine, și de acasa am venit să-ți mulțumesc“. Învățătorul a rămas uimit și se ruga să-i desvălească lucrul. „Învățătorule D-tale despre Iosif cel cruțător“, răspunse omul „m'a învățat și pe mine o virtute pe care nu o cunoșteam, ca tineri. Nici când nu m'am gândit la aceea, ca din venitele mele să pun și la o parte ceva pentru mine și pentru familia mea. Dar povestea copilului mele intru atâta m'a atins de mult, încât m'am legat să din acel ceas voiu începe altă viață. Iată dovada că mi-am ținut făgăduința“.

Și la aceste cuvinte scoase din buzunar un libel de depunere care conținea 225 mărci 56 fenigi.

Barămi de ar ajunge și cele scrise aici la un astfel de rezultat! Barămi de s'ar hotări și cetitorii acestor șire să fie cruțători! E drept că și cruțarea poate să meargă prea departe, poate să degenereze în zgârcenie, și aceasta duce la înșălăciune și la dobândă nelegiuită, dar zgârcenia în zilele noastre începe a fi un păcat mai rar, deoarece mijloacele de comunicație și estinderea tot mai mare a industriei fac ca banii să se lavă tot mai mult și mai des în mâinile oamenilor din care pricină și cheltuim mai ușor banii ca mai înainte. În zilele noastre s'a învâinat între oameni risipa pe care ne place să o numim ușurătate și nepăsare. Pe cât e de greu înnotul împotriva apei, tot așa de greu este a scăpa neatins din ghiarele plăcerilor cari zilnic se îmulțesc. Dar cu ajutorul celui preainalt toate le putem face. Cel ce se simte prea slab pentru ca să-și poată învinge multele poște roage-se bunului Dumnezeu ca să-i dea darul și ajutorul său. *E cu neputință să fii cruțător dacă nu-ți biruești poștele și nu te îndestulești cu puțin.* Dacă cineva dintre cetitori și-a cheltuit bănuții prea ușuratic înceapă din clipita aceasta a fi cruțător. Nu fiți ca și copiii, cărora nici că le pasă de ziua de mâine! Nu credeți nici celor

ce vreau să vă tragă pe șfoară și în aceste vremurile grele, vă îndeamnă să vă răsculați împotriva bogățiilor. Desbărați-vă de acești oameni înșălători și răuvoitori, și prin eructare nizuți-vă să ajungeți într'un rând cu bogății de astăzi. Ce e drept cu greu ajunge omul pe această cale la o moșioară, la o poziție cătuși de cât, dar oamenii de omie vor ajunge și mai cu greu pe căi nedrepte la avuții, pentru că nu-i lasă inima. Nu vă încredeți norocului, căci norocul e orb și suflă mai puțin în ajutorul altora, căci din pământ străini nu te sature când bei apă, și mâna altuia nu te scarpină cum îți place. Învățați-vă să umblați pe picioarele proprii și mângâiați-vă cu aceea că numai parul cel din tâi e greu, al doilea e mai ușor, al treilea și mai ușor, și în urmă nu mai simțiți nici o greutate. Dară cu toate aceste rogu-vă nu vă încredeți numai în puterile voastre, ci cu deosebire într'un ajutor care fiindcă vine dela tatăl nostru cel din ceriuri, nu este străin, căci fără de ajutorul lui Dumnezeu nimica nu putem face; nu uitați așadar vechiul obicei românesc de a începe ori și ce lucrare cu sfânta cruce și cu rugăciunea.

„Când rogi pre Domnul, muncește, că atunci te miluește“.

„Adu-ți aminte de vremea foametei în vremea săturării, și de sărăcie și de lipsă în zilele avuției. De dimineața până seara se mută vremea, și toate sunt grabnice înaintea Domnului“.

(Is. Sir. 18, 25—27).

Anunț

Subscrisul aduc la cunoștință cumcă vând din mână liberă trei gattere, pentru tălat scânduri, trei circule, o mașină de giluit, o mașină cu aburi 100 cai puteri și alte lucruri treburlucioase unei fabrici de cherestea. Toate acestea să găsesc lângă calea ferată. Mașinările sunt în stare bună.

Câmpeni, jud. Turda.

comerciant Brutus Pașca

(300) 1—4

„Fetița Orfană“

Feerie muzicală în 2 acte

Text de A. MELIN

Muzica de N. OANCEA

Piesa de teatru pentru tineretul școlar, primită atât de călduros prețutindenii și reprezentată în sute de sate și orașe, poate fi ușor reprezentată ori unde.

Notele muzicale pentru cântările din text, au apărut de curând și se află de vânzare la

Prețul

Cartea cu textul . . . Lei 10

Notele, 8 pagini mari, . . . 20

La comanda prin poștă, banii se trimit pe înainte, prin mandat postal, la cari se adaugă 5 Lei pentru porto. Cu ramburs nu se trimite.

Librăria Seminarială din Blaj